

اصلاح

د کابل په نیار کیني ۲۵- افغانی ۱۴- افغانی
په افغانستان کیني ۳۰- افغانی ۱۸- افغانی
په دبانده نیو هوادو کیني یونیم یون ۱۸ شلنگک

مطالعات و نظریات

مشاهدات ما

(۳۸)

این ساحت وسیع که در پیشروی کافه بابا ولی به منزله باغچه افتاد از دریای معروف ارغنداب آبیاری میشود و نهر بزرگ ارغنداب مثل یک مغلق فیاضی طرفین خود را آبیاری مینماید و هیچ جائی از فض آن محروم نیست از همین جهت در نظر من فیاض ترین دریا های افغانستان ارغنداب است.

وقتیکه در موتور بناغلی نایب الحکومه عازم کافه بابا ولی میشدیم ما را برای ارائه یک مثالی از باغهای پر میوه قندهار به سرکیکه در پهلو نهر باناواز شهر قندهار تابا بولی ممتد است بردند در تمام این مسافه که در حدود سه و نیم گروه راه است هیچ یک نقطه را خالی و بیدرخت ندیدیم و درختان آن انار، شکرپاره، شفتالو و انگور و غیره بود و حقیقتاً میتوان گفت که رفتن از شهر قندهار تابا بولی از راه سرکیکه به موازی نهریات و ممتد است سمبول قندهار را نشان میدهد برای اینکه ما را خوبتر از مناظر قندهار محظوظ گردانیده باشند از طرف ریاست بلد به دریاغ سرده دعوت دیگری دادند.

باغ سرده یکی از باغهای فشنک و زیبای قندهار است این باغ در انتهای غربی ساحه افتاده است که نظر گاه با بولی علیه الرحمه میباشد از قندهار تا سرده هفت کر وه راه است باغ سرده را به شکل یکسای از باغ های عمومی بسیار جدید با دارائی فوارها و حوض های خوشنما ساخته اند درین باغ باغ نوعی از اشجار و هر جنسی از گلها برخورداریم و باغبانان آن در ترتیب گل های آن بعدی اهتمام کردند که نمیتوان نظیر گلهای آن را در جای دیگر سراغ کرد درین باغ هم از ساعت پنج تا هفت و نیم توقف کردیم و بعد از آن چون شب فرارسید و جلوه زیبایی مناظر طبیعی از نظر پنهان شد و ایستادیم و به قندهار آمدیم.

فابریکه های قندهار:

در قندهار صرف نظر از دستکاهای خورد و انفرادی سه فابریکه بزرگی وجود دارد مثل فابریکه پشمینه بافی فابریکه شرکت وطن و فابریکه شرکت پنبتون.

در روزی که برای معاينه فابریکه ها تخصص داده شده بود اولاً به تماشاى فابریکه شرکت پنبتون رفتیم فابریکه شرکت پنبتون به چندین شعبه تقسیم شده از قبیل دستکاهای شربت کشی، یخ سازی و شیرینی پزی و غیره این فابریکه بواسطه اینکه تمام مواد ابتدایه خود را از محصولات قندهار میگیرد و پیداوار مملکت را بصورت ماده مصنوعی بیرون میدهد قابل هرگونه تقدیر است. (با قیدار)

محبس دهمزنگ

بناغلی عالشاهی:

همه شنیده ایم و میدانیم در محبس عمومی دهمزنگ صنایع مختلفه بوجود آمده و آثار آنرا هم می بینیم و استفاده میکنیم اما متوجه شدن با اهمیت صنایع آن محتاج است بیاره تشریحات که نگارنده در این مقاله خوانندگان محترم را مزاحم شده و خاطرات آنان را معطوف میسازم.

احتیاج وضو و ریاضت که لازمه موجودیت هر فرد انسان است قابلیت نفی کلی ندارد یعنی این گونه احتیاجات را نمیتوان از نظر دور داشت و از آنها صرف نظر کرد یک نفر چون بهر صفت موجودیت ظاهر کردید بخوردنی و پوشیدنی محتاج بود و بالاخره مجبور بود دواج و داشتن عائله گردیده در عین حال برسوم و عادات و نشسته و برخاسته و معاشرت های اجتماعی محکوم میگردد که همه اینها فرع وجود و هستی هر فرد انسان است.

تأمین این احتیاجات و فراهم آوردن وسائل زندگی در جامعه مختصراً و تنها مربوط به پسر و فنون است بدون فن و هنر نمیتواند از دست رنج و حاصل زحمت دیگران برای همیشه احتیاجات خود را بر طرف نمود روزی نه روزی بالاخره شخص مضطر و ناچار میشود فقط چیزی که میتواند اساس ثابت و سرچشمه ناتمام شدنی برای احتیاجات باشد همانا تکیه بهتر و فن و کمالات خود شخص است اگر این ابتکار نیست انسان در یک عالم تیره و بختی و بیبنا می سرگردان شده و از قطار هموع خود خارج و دور میماند.

متأسفانه پدرها، مادرها، بالاخره اولیاء اطفال از ابتداء تربیت و اداره فرزندان خود غفلت کرده رفته رفته ممکن است بی هنر و جاهل بزرگت شده و بالا بآبالی و بی اداره بار می آید آنگاه چون احتیاجات هم طوریکه گفتیم یک امر لازم و غیر قابل دفع است نفس شخصی را تهدید نموده و او را مجبور بچاره گزینی میکند. یک نفر بی هنر برای تهیه احتیاجات و پیدا نمودن راه چاره مجبور است چشم خود را ببال دیگران دوخته یا گدا می کند و یادزدی و در صدد در برمی آید بحقوق دیگران تعرض نماید و بال دیگران که بچنگ او آمد حیف و میل نماید تمام جنایات و جرم ها روی همین یک علت بوده و متضرع بر احتیاج و در عین حال بی هنر است. تمام قوه دفاعیه و انضاط در مقابل خود سری و وحشت جهل و بی کمالیت.

اصول و قواعد انسانیت درین همه ملل و دردیانت مقدسه اسلام شرح شریف برای متجاوزین بمال و حقوق مردم جز تعیین نموده از جمله این گونه اشخاص مضر را برای یک چندی در یک محلی محبوس مینمایند تا این سلب آزادی روح و احساسات آنها را منتبه ساخته و از رویه و کردار زشت خود تائب و نادم شوند. (با قیدار)

دباندنی خبرونه

مسکو: د (کرپوی روگ) به جبهه کی شوروی فو او دجر منیانو د تانکداری قوی لویه متقابله حمله رد کرده به یوه بله خنده کی جرمینیا نو دسلو تانکو اوموتر لر و نسکو توپو او موتو ریزه قوی به مرسته پر شور و یانو حمله و کره خود کلک جنک به اثر دجر منیانو ۴۲ تانکو و ۷ موتو لر و نسکی توپونه او ۴۰۰ کسه مجوه شوه. (تاس)

مسکو: د دنیبرد سیندیه برخه او د نیبرا پتروفسک په جنوب غرب کی شوروی فو او دجر منیانو مقاومت مات او و راندی ولازل او خو کورونه ئی له جرمینیا و خغه و نیول. (تاس)

مسکو: د پری یکوب په یوه خنده کی شوروی فو او دخپلی نا یو پری حملې به اثر جرمینیا و شرل او دارمانسک و پناز او و سید او په دې ذریعه په کرپویا کی پر جرمینیا نو دوچی له خوا لارو تر له شوه. (تاس)

مسکو: د عقرب ۹ د عقرب په شوروی فو او د دنیبرد سیندیه او د سیواش د غاری تر مینخ جرمینیا چه د پری شاکیدو په حال کی وه تعقیب او ۶ د خلکو دک لخواونه ئی چه په هغو کیني د (نیکولا فسکا) او (پریکوپ) لخوا یوه اود (سالکوا) داور گادی سیتشن هم شامل دی له جرمینیاو بیرته و نیول. «تاس»

منرو: د عقرب ۹ در یوتو نماینده له الجزیرې اطلاع را کوی چه: امریکائی قله دولو الوتکو دکانس د جنوب غرب په میله کی چه د فرانس په جنوب کیني واقع دی داور گادی پر یوه پله کامیابانه حملې و کرې او په نتیجه کیني ئی دغه پل و بجا کر له دغه نمایه خغه دیوه بل اور گادی خط چه «ریور» نومېږي او مارسان په جینوا پوری کوی جلا کیني جرمینیاو د دغه اور گادی دخط په ذریعه له ۵۰ میلو ایطالیانه له فرانسه ساما نونه وړل. د دغه پل د خرابیدو په وخت کیني «۴۰» واگو نونه چه پر پله یوریو تل په غالب گمان سره تلف شوی دی. «ریوتر»

لندن: د عقرب ۹ رسماً وویل شوه چه د دو شنبی په شپه انگلیسی بم او چو و نسکو الوتکو د جرمین پر غریبو تقاطو بمباری و کره. «ریوتر»

برلین: د دنیبرد سیندیه دشرقی محاذ په جنوبی جبهه کیني د المانی عسکرو متقابلې حملې دشوروی پرهغو عسکرو و شوی چه د المان به دفاعی خط کیني ئی درز آچولی و او جگره لاشته «د دنیبرد پتروفسک» او «کریمچوک» په غرب اود شرقی محاذ په منخنکی جبهه کیني دروسی فو او حملی رد شوی د «الن» دغدیر په شمال اود «لینکراد» په جبهه کیني لاد دواړو خواؤ داکشافی فو او جنکونه شته.

د اکتوبر په میاشت کیني د روس ۲۷۹۵ تانکونه او ۱۴۴۲ الوتکی تلف شویدی د ایطالیا په جنوب کیني د «والتر نو» په دواړو خواؤ کیني د متحدینو حملی

کورنی خبرونه

معاينه موسسات و عمرانات

میینه:

میینه: والا حضرت وزیر معارف معاون صدارت عظمی ساعت ۱۰ قبل از ظهر د یروز تعمیرات جدید میینه و همچنین نقشه شهر جدید میینه را ملاحظه نمودند و بعد از آن بالاخص میدان طیاره - لیسه عسکری و قشله عسکری را که تحت تعمیر است بازدید نمودند آنگاه به شفاخانه ملکی تشریف برده و نیز عمارت هونل و دائره مطبوعات ستوری را ملاحظه فرمودند. والا حضرت معاينه شان ساعت ۱۲ و نیم خانه داده و به اقامت گاه شان تشریف بردند.

تقرر قضاه

کابل: حسب پیشنهاد شعبه مربوطه و منظوری مقامات صلاحیت دار قضات ذیل به محلات آتی جدیداً مقرر گردیده اند:

- ف- عبدالرحمن خان فارغ التحصیل دارالعلوم کابل به قضای محکمه اینک.
- ف- محمد تعیم خان فارغ التحصیل دارالعلوم به قضای محکمه سرپل.
- ف- سید امیر محمد خان فارغ التحصیل دارالعلوم به قضای محکمه شبرغان.

ف- نعیم گل خان فارغ التحصیل نجم المدارس به قضای محکمه حضرت امام ف- محمد ایوب خان فارغ التحصیل نجم المدارس به قضای (درواز) بدخشان. و ف- محمد عزت خان سابق قاضی ارگون به قضای محکمه (اناردره) فراه. (باختر)

رد شوی او المانی عسکر و دشمال خواته به غرونو کیني جگ جگ لخواونه و نیول تیره شیه د متحدینو الوتکو د المان پر شمال غرب بمونه و اچول او ۴ جپاوی الوتکی ئی و غور محول شوی المانی الوتکو دلندن به منطقه کیني پر عسکری لخوا یومان و اچول دا کتوبر په میاشت کیني د متحدینو ۵۲ تجارنی بیړی- په ۳۱۷۰۰۰ تنه ظرفیت دو بی اوخه ناخه د متحدینو تجارنی بیړی-

په ۱۰۰۰۰۰۰ تنه ظرفیت خرابی شویدی اود متحدینو ۲۷ تجارنی بیړیوته چه ۱۷۰ زره تنه ظرفیت لری تاوان رسیدلی دی او یوه جنگی بیړی او ۴ مغزیه او دوی ساتونکی بیړی او ۴ چتکی بیړی- ئی دوی شویدی اود متحدینو پنخو محافظو او نوزو د پرو مجهزو بیړیوته زبان رسیدلی دی. (ترانس اوشن)

توکو: د جایان حربی ابلاغیه: جایانی فو او متحدینو د پیاده شوو فو او سره د «مونو» په شمال کیني په سختو جگر واخته دی اود پرتاوانونه ووروسی متحدینو د «مونو» په شمال کیني د خپلو عسکرو د پیاده کولو په عملیاتو

تغیر نرخ طلا

- نرخ طلا در داخل مملکت از تاریخ ۸ عقرب ۱۳۲۲ حسب آتی تغییر نموده:
- ۱: طلای ا علی حضرت نادرشاهی و ظاهرشاهی خرید فیدانه ۵۰/۰۹- افغانی فروش فیدانه ۵۲/۰۹ -
 - ۲: طلای امیر عبدالرحمن خانی و امیر حبیب الله خانی خرید فیدانه ۵۲/۰۹- افغانی فروش فیدانه ۵۴/۰ -
 - ۳: طلای اما نیه خرید فیدانه ۱۱۵/۴۲- افغانی فروش فیدانه ۱۱۷/۹۲ -
 - ۴: طلای امسانی خرید فیدانه ۷۵/۶۳- افغانی فروش فیدانه ۷۷/۶۳ -
 - ۵: طلای ده صومعه روسی خرید فیدانه ۱۰۷/۸۳- افغانی فروش فیدانه ۱۰۹/۸۳ -
 - ۶: طلای پنج صومعه روسی خرید فیدانه ۵۳/۶۸- افغانی فروش فیدانه ۵۴/۶۸ -
 - ۷: یوندا نگر بزی خرید فیدانه ۱۰۲/۰۷- افغانی فروش فیدانه ۱۰۴/۰۷ -
 - ۸: طلای یاسه خشت در ست خرید فیکرام ۱۳/۹۴- افغانی فروش فیکرام ۱۴/۲۹ -
 - ۹: طلای سرخ خرید فیدانه ۱۲/۱۲- افغانی فروش فیکرام از ۱۲/۴۷- افغانی الی ۱۳/۹۶ -
 - ۱۰: طلای سور خرید فیدانه ۱۰/۳۳- افغانی الی ۱۱/۷۴ -
 - ۱۱: طلای سیاه خرید فیدانه ۱۰/۶۸- افغانی فروش فیکرام از ۱۲/۰۹- افغانی الی ۱۰/۰۸ -
 - ۱۲: طلای سیاه خرید فیدانه ۷/۳۰- افغانی فروش فیکرام از ۱۰/۴۳- افغانی الی

کیني ۲ کرو زره دلاسه ورکری او یو کرو زره ئی نقصان رسیدلی دی اودغه رسکه یو کرو زره اود حمل و نقل یوه بیړی ئی داسی زیانمنه شوی ده چه باید هغه هم د و به و بلل شی. د «نیو کیني» جنکونه لاشته اود متحدینو عسکرو د پیاده کولو دوخته خغه یعنی دمیزان ۲۲۵ خغه د عقرب تراوله پوری ۲۷۰۰ کسه بندیان سره دوخته حربی مهماتو دلاسه ورکری دی، دجیمی په ورخ د متحدینو الوتکو پر «رابال» حمله راوری او په فضائی جگر و کیني دهغوی ۱۹- الوتکی غور محول شوی اود نوری الوتکی ئی زیانمنی شویدی. «دومی»

اغایا ستون های قشون المانی خود را در چنان محلی مشاهده کردند که ناصی از آن مقدور ایشان نبود...

خط ستالین : هنوز هفته سوم محاربه پایان نرسیده بود که المانیها خود را در مقابل خط ستالین مواجه دیدند...

چون المانیها به این خط رسیدند برای سه روز متوقف شدند تا آنکه فرقه های پیاده به آنها یکجا گردیدند...

در اخیر هفته المانیها خط ستالین را در سه موضع شکستانده و مهمترین موضع آن محل وسطی بود...

تا ازین معرکه لا اقل چند روز نگذرد نباید انتظار نتیجه را برد...

دست بدست با عنف و خشونت تمام دوام پیدا کرد این جنگ چنان خونین و دهشت آور بود که برلین هم آتقدر...

خبری و دل ، خبری تو اول دهر بدو بر بدو اسلامیت او انسانی...

که خوک غوازی چه بیه اخلاق له بدو اخلاقو خخه جلا او تل دوبره...

دوه رازه دی چه دیو راز سوداو و فایده دسری یوازی دخیل لمانوی...

نوک هر خه دسری یوب له مغی په هر چادالازمه ده چه بنائی له دوازه...

بمداز سقوط رزف یوازا ما کالوگا بنای محاصره ما سکو را گذارده...

خطای اول قوای المان : زمستان به نزول بار ان شدید آغاز شد...

تو کیو : « شیگی متسو » دجا یان خارجه وزیر وویل چا یان دکو چنیو...

لندن : دمسکو خخه خبر رارسیدلی دی چه دمسکو خاق برل ددری گون...

دچین خا رجه وزیر ددری گون کنفرانس په امضا کنی دچین دهغه...

خارجه وزیر سره د ترکیه خارجه وزارت دبوخو کسوارا کتوچه د ترکیه...

خرگندونی

محمد حسین خان دکان نبر ۱۸۱۸ واقع مسجد ملامحمد شور بازار را از قرار...

محمد عمر خان دکان نبر ۱۳۵/۴۲۴ واقع مسجد علیای شور بازار را از قرار...